

Prædiken til Trinitatis søndag

Luk. 12,13-21

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten

Lukas: En i skaren sagde til Jesus: »Mester, sig til min bror, at han skal skifte arven med mig.« Men han svarede: »Menneske, hvem har sat mig til at dømme eller skifte mellem jer?« Og han sagde til dem: »Se jer for og vær på vagt over for al griskhed, for et menneskes liv afhænger ikke af, hvad det ejer, selv om det har overflod.« Og han fortalte dem en lignelse: »Der var en rig mand, hvis mark havde givet godt. Han tænkte ved sig selv: Hvad skal jeg gøre? For jeg har ikke plads til min høst. Så sagde han: Sådan vil jeg gøre: Jeg river mine lader ned og bygger nogle, som er større, og dér vil jeg samle alt mit korn og alt mit gods. Og jeg vil sige til mig selv: Så, min ven, du har meget gods liggende, nok til mange år. Slå dig til ro, spis, drik og vær glad! Men Gud sagde til ham: Din tåbe, i nat kræves dit liv af dig. Hvem skal så have alt det, du har samlet? Sådan går det den, der samler sig skatte, men ikke er rig hos Gud.«

Lukasevangeliet 12,13-21

I kirkeåret er vi endnu en gang ankommet til den lange trinitatis-tid, og vi har nu de store højtider i ryggen, der fortæller om, hvordan Gud har givet sig selv til kende fuldt og helt gennem sit liv, lige til død og opstandelse og efterladt sit rige her, vidt åbent for alle og enhver.

Og spørgsmålet bliver nu, hvordan mennesker tager imod det rige. Det handler de mange trinitatis-søndage om. Og det gør mennesker ikke uden videre, viser det sig, altså tager imod Guds rige. De vægrer sig. På utallige måder.

I dag hører vi nogle kraftige formaninger, som alle minder os om at rigdom, jordisk gods og penge ikke er alt – og at vi ikke kan tage noget af det med os herfra, når den tid kommer. ”Nøgen kom han ud af moders liv, nøgen går han bort”, stod der om mennesket i Prædikerens Bog. ”Tomhændet kom vi til verden, og tomhændet skal vi gå ud af den”, skrev Paulus i sit første brev til Timotheus. Og hånden på hjertet: Det ved vi godt.

Vi ved også, at de fleste religioner er enige om, at jordisk velstand ikke nødvendigvis er vejen til lykke og glæde. Ganske vist har der været tider og steder, hvor man forklarede rigdom som et direkte udtryk for Guds velsignelse – og fattigdom som det modsatte. Så den fattige var frataget Guds velsignelse eller ligefrem forbandet. Så fattigdom var en straf, man havde gjort sig fortjent til, enten i dette liv, i slægten – eller i et tidligere liv (som karma-religionerne jo tror).

Men den slags forklaringer afvises fuldstændig i evangeliet til dag. Den rige mand i lignelsen har stillet sin rigdom mellem sig selv og Gud. Vi kan også

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 831, 125. årgang
Juni 2024
ISSN 0901-2214

udtrykke det, som Luther og sige, at den rige mand har gjort sin rigdom til sin gud.

Et menneske altid har en gud, sagde Luther i sin forklaring til det første af De ti bud. Det som lyder: ”Du må ikke have andre guder”. – Gud er det, hvoraf man venter alt godt. ”Det, dit hjerte hænger ved, det, du stoler på, det er egentlig din Gud” (Grane, Den store Katekismus, s. 38).

Så altså: Den rige mand har gjort rigdom til sin Gud. Det er, for ham at se, den, han frelses ved – og den, han fortabes ved.

”Sådan går det den, der samler sig skatte, men ikke er rig hos Gud”, siger Jesus til sidst.

Så langt, så godt. Det tog kirken ved lære af. I hvert fald til at begynde med.

Men snart fik den selv samlet sig skatte på jorden. Så det til tider kunne være svært at se forskel på kirkens mænd og den rige mand i lignelsen.

Men ikke nok med det.

For hvis rigdom ikke var et mål i sig selv, så kunne den tanke opstå, at fattigdom var det.

Nøjsomme munke gjorde et stort filantropisk arbejde og grundlagde skoler, hospitaler og universiteter mm. Men det kunne også udarte. Så fattigdom blev set som en kvalifikation i sig selv.

Så fattigdommen blev det sikre tegn på Guds vel-signelse. Så det var den, der i stedet blev dyrket som en gud efter devisen: jo fattigere, jo nærmere Gud.

Men ligesom rigdom ikke nødvendigvis er den lige vej til lykke og glæde, sådan er fattigdom det heller ikke. Fattigdom fører tit anden nød med sig – og selv hvor fattigdommen er selvvalgt, og nøjsomhed er idealet, kan den så let slå over i misundelse.

Og sammen med misundelsen bliver dommen over de andre – alle dem, der har mere end én selv – til dét, der fylder. Det bliver til selvretfærdighed frem for glæde. Og det bliver ingen fri af – eller rig hos Gud...

Men det er svært at komme uden om, at der i kri-

stendommen er en kritik af rigdom – ikke af velstand eller velfærd som sådan, men af den rigdom, der har nok i sig selv og sit eget, den rigdom, der vil lukke sig om sig selv.

Og det gælder ikke kun rigdom i ydre forstand, men også den indre rigdom: Når man føler sig hævet over andre pga. sin høje moral og bliver så from, at man tror, man kan undvære hjertet. Så hvis fattigdom skal blive en dyd og kvalificere nogen til noget som helst, må den slå følge med en vis kærligheds-evne.

Nøjsomheden må – som det hed hos Paulus – slå følge med ”retfærdighed, gudsfrygt, tro, kærlighed, udholdenhed og sagtomdighed”. Sådan viser det sig her endnu engang, at kristendommen ikke er en lovreligion. Jesus sagde ikke: ”Du skal være fattig” – eller: ”Du skal være rig”. Men han talte om det, der skilte mennesker fra livet med Gud. Enten det var deres rigdom, moral, køn eller nationalitet, deres sygdom og renhed og sorger.

Sådan fjernede han de hindringer, mennesker satte mellem sig selv og Gud, mellem sig selv og livet i hans rige. Og kirken her er skabt og groet ud af den historie. Af at der var velstillede mennesker, der ikke beholdt det som et privilegium for sig selv at have gode vilkår i rare omgivelser. De så den fattigdom, der befandt sig omkring dem. Og de bekæmpede den bl.a. ved at samle ind til kirkebyggerierne.

På de københavnske brokvarterer begyndte det med, at man fandt en forladt fabriksdal eller lignende og gav sig til at indrette den – indtil nogen sagde: Det går ikke. Der skal bygges rigtige kirker. Så det blev der, i de tæt beboede arbejder- og industrivarterer, også på Amagerbro. Tidens bedste arkitekter blev sat på opgaven og lokale håndværkere udførte arbejdet med udskæringer og bemaling osv.

Og der blev bygget i tidens stil, som havde fået navnet Skønvirke, fordi den – som navnet angav – netop ville udbrede godt håndværk og skønhed til flere end nogle få privilegerede – og vi sidder lige nu i et eksempel på det.

En bygning, rejst til minde om menneskets ædle

byrd. At vi alle er af Guds slægt. Høj som lav, fattig som rig. Vi er rige hos den Gud, der ikke giver som verden giver, som det hedder over indgangen til huset her (Johs. 14, evangeliet til pinsedag).

Med sine lignelser slår Jesus døren op til festsalen og livet i hans rige. Nogle gange irettesættende. Ofte overrumplende – altid for livets skyld. Sådan er han stadig hos os med sit ord, der skaber liv af døde og ryster den alt for sikre, der har glemt både sin Gud og næsten. Og der skulle være et sted for det ord. Hvor det kunne siges højt og høres.

Kirken her er et af dem. Formet af venlige hænder. Af taknemmelighed over, at afstanden mellem Gud og menneske er overvundet. Gid, vi altid må skønne på det. Det beder vi om. Gud til ære og næsten til gavn. Amen.

Stefan Lamhauge Hansen, provst for Slagelse Provsti og sognepræst i Sankt Peders-Havrebjerg Pastorat

Salmer:

745 *Vågn op og slå på dine strenge*

424 *I Herrens hus er godt at bo*

562 *Som markens blomst henvisner fage*

163 *Fuglen har rede, og ræven har grav*

323 *Kirken den er et gammelt hus*

726 *Gak ud, min sjæl, betragt med flid*

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Mariendal Kirke, Frederiksberg
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov – Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk